

-4.-årgang-

Vi går nu mot den femte 17 mai i krigens og okupasjonens tegn. noen synes det går så altfor smått med det store slutttoppjør på verdensfronten. Men når vi ser på stillingen i januar 1943 mot nu, så forstår vi hvilke veldige seire det er vunnet for de allierte på alle fronter. Ubåtfaren er overvunnet, de tyske hære er jaget ut av Russland, Nordafrika er renset, Middelhavet erobret, Italia brutt sammen og delt i et sydlig fritt område i samarbeid med de allierte og et tysk-okkupert Norditalia. De allierte har en veldig overmakt i luftkrigen, og bombingen over Tyskland er blitt langt voldsommere og mere ødeleggende en noen hadde drømt om ved krigens begynnelse. Og nu forberedes da sluttofensiven fra de allierte makter, både fra øst og fra vest og syd. Alle de besatte områder er i like høy grad som de allierte interessert i at denne ofensiv blir så godt forberedt og så veldig at Tysklands motstand blir fullstendig og avgjørende knust. Og vi forstår nu at hovedslaget ikke er langt unda. Så utsikt som vårt land nu er blitt etter vel 4 års okkupasjon og så mange ofre som krigen og gestapos terror har krevd - så er det dog med en fastere seirsvilje og tro en noensinne før, vi går mot denne 17de mai, i gestapofengslet Norge er 17. mai blitt til vår tause, forbitrede, sammensveisede protest. Bak lukkede dører i hjemmets krets synger vi våre frihetssanger, og lover hveran å holde ut til seiren er vunnet. Men veier og gater er tomme. Alt er dødt og stille. Folket vender ryggen til nazi-og quislingpakket i enig Verkmesteren ved en skofabrik i Oslo har helt siden tyskerne kommet.

Kom hit til landet ment at hans innsats for Norges frihet består i og oppfylle alle de krav som blir stilt fra N.S. og Tyskerne og å holde arbeiderne nede på et så høyt lønnsnivå som mulig. Han undlater aldri å minne om at han selv er jøssing - men hans optreden, har hele tiden vist oss det stik motsatte. Han bør nå ta seg sammen, da han ellers vil få sit navn offentliggjort i avisene.

Nazi-Tyskland helt isolert. Fra Berlin telegraferes til den norske nazipresse at man i hovedkvarteret er klar over at både de nøytrale stater og de besatte områder med stor forventning imøteser de alliertes ofensiv - og at denne holdning er til stor skade for Tyskland både økonomisk og politisk. Tydeligere kan det vel ikke erkjennes at naziledelsen et Tyskland nu er helt isolert og står mer ensom en det gjorde ved avslutningen av forrige verdenskrig. Den gang stod Tyskland, Østerrike og Tyrkia sammen. Nu er Østerrike, Tsjekkoslovakia, Ungarn og Jugoslavia besatt. I virkeligheten er Bulgaria og Romania også okkupert, selvom Tyskland kanskje betrakter de to stater som venner. Det er i såfall de eneste forbunseller Tyskland har i Europa. Ettersom hovedkvarteret selv erkjenner at samtlige nøytrale og okkuperte stater ønsker en alliert seier. Japan kan tydelig nok ikke hjelpe Tyskland. Det fører sin egen krig som er helt håpløs i Østen og har ingen ofensiv kraft lenger. Det går mot slutten av naziveldet. Det vil gå under foraktet og hatet av hele verden.

1 mai i Sverige Deltagelsen i 1 mai demonstrasjonene i Sverige var denne gang sjennemgående større enn de foregående år. I 1 mai-toget i Stockholm deltok norske arbeidere under eget merke - et norsk flagg og to røde standarder. Omlag 500 kvinner og menn fulgte under disse banner. Det norske innslaget vakte stor oppmerksomhet under innmarsjen til Gårdes. Om kvelden holdt de utenlandske sosialister under ledelse av arbeiderkomunen et strålende festmøte i Medborgarhuset. Over 600 kvinner og menn av 20 nasjonaliteter var tilstede. Sosialminister Möller holdt Festtalen. Desuten talte en norskamerikaner og en nordmann.

I London står spenningen nå på høydepunktet i anledning den forestående invasjon. Datoen er allerede fastsatt erklært Bevin ved et arbeidermøte. U.S.A. har bygget landstigningsbåter for 1800 mill. dollars. Hitlers "hemmelige våpen" - de såkalte rakettflyene - skal være ødelagt ved bombingen av installasjonsanlegget langs Kanalen. Den viktigste fabrikk lå i Bryssel. Den er nu fuldstendig jevnet med jorden. Det påstår at tyskern vil føre Kong Leopold av Belgien til Tyskland når invasjonen setter inn. Invasjonens spesialradio har startet i London. I en av de første utsendinger heter det at man ikke bør foreta overrøde handlinger, men holde seg på til det store øieblikk kommer. Det vil da bli gitt signal om å slå til.

Stalin hyldet i sit 1 mai oprop Englands og U.S.A. s store innsats. De har begge ydet et viktig bidrag til den Røde armes utstyr og fremgang. Bombingen av Tyskland har også vært av vesentlig betydning for den samlede krigsinnsats idag.

Zeta Höglunds 60-års dag blev feiret under stor tilslutning i Stockholm 28 april. En Norsk taler bragte ham en varm og dypfølt takk for hans store innsats for arbeider-bevegelsen og det kjempende Norge. Civil Affairs blir den forvaltningsorganisasjon, som i befridde områder trer istedenfor Arngott. Norge, Belgia og Nederland kommer under den nye organisasjon. Den bygger på det prinsipp at så snart et område militært er befridd, trer landets egen sivile administrasjon i funksjon. En arbeidets charta er vedtatt av arbeidsbyracts møte i Filadelfia. Ifølge denne skal alle, uten hensyn til race, trossbekjennelse eller kjønn garanteres frihet, økonomisk trygghet og like muligheter.

Kampen mot A.T. Den Norske hjemmefrontens parole om streik mot A.T. er dødsens alvor. Vi må være forberedt på mobilisering. Tyskerne og Quislinglakeiene blir mør og mer fanatisk brutale og hensynsløse. De blir som rottene som ikke ser noen utvei til flukt. Det finns ingen redning for dem og de skyr intet middel for og trekke flest mulig med seg i tillintetgjørelsen. Deres hat og lögner og lovnagitasjon kommer til å bli enda verre og vi må regne med en "riksdagsbrand" for å söke å skape programstemming. Kommunismens spøkelse skal danne bakgrunden for "mobilisering til forsvar av landets sikkerhet". Ingen ungdom må svike. Husk vi er alle med i kampen for Norges frihet. Ingen foreldre må nekte sin gutt eller pike å gjøre det som er rett eller gjøre det vanskeligere for dem. Tusener av ungdom kjemper idag på slagmarken for kultur og sivilisasjon, for folkenes frihet og dyreste eie. Vår innsats må ikke mobiliseres mot våre egne landsmenn, men for dem. Vår sterk. Gjør andre sterk.

Luftkrigen i vest og syd karakteriseres av tyskerne som kontinuerlig. Natt og dag angripes Tyskland og okkupert område av Amerikanske fly om dagen og Britiske om natten. Berlin og Braunschweig er blitt særlig hårdt rammet denne uke. De allierte flytap over Berlin søndag formiddag hvor ca. 2000 fly deltok og det blev sluppet ca. 2000 ton bomber, var bemerkelsesverdig små, bare 13 - altså 0,65 prosent. Kommunikasjonssentra og jernbanemål i Frankrike og Belgia er utsatt for voldsomme angrep. Likeså Bucuresti som blev bombet 3 ganger i løpet av 1 døgn, og Ploesti. Det antas at ødeleggelsene i de uhyre viktige oljeområdet i Ploesti har nedsett oljeproduksjonen i Romania med ca. 75 prosent. Når en vet at eksporten herfra er 1/3 del av Tyskländs sanlede produksjon, forstår en hvor viktig denne bombing er. Tyskernes nerver utsettes nå for en voldsom pakjennings og det er sikkert riktig at de "ønsker avgjørelsen nå".

De må hver time, ja hvert minutt både dag og natt, være i full alarmtilstand, og slikt sliter på nervene selom de er av "stal". Det er imidlertid de Allierte som bestemmer tidspunktet, og tyskerne spekulasjon omkring flod og ebbe er nytteløse forsøk som de aldri kan bli annet en gjettninger eller fortvilte forsøk på å skape forvirring hos de nøytrale, og okkuperte. Med en liten omskrivning kan en gjerne si: "Tyskerne spår, men de allierte rår".

17. mai som siden 1814 har stått som symbolet for vår nasjonale frigjøring bærer idag sterkere enn noensinne bud til oss alle. Den faktiske, økonomiske og kulturelle frihet som vi gjennem generasjoners kamp hadde vunnet frem til, ble brutal slått overende 9. april 1940. Vold, terorr, fengsler og koncentrasjonsleire, åndelig og legemlig undertrykkelse, rettløshet og vilkårighet er kommet istedenfor frihet og rettssikkerhet. Alåri har nødvendigheten av å sta sammen i den felles kamp vært større en idag. Derfor møter vi den dødelige fare som truer oss med den samme urokkelige vilje til nasjonal frigjøring som i 1814. Ett fritt Norge er en absolutt forutsetning for politisk og økonomisk vekst og for en